

1962-12-17

AFSENDER

Ejler Bille

MODTAGER

Sonja Ferlov Mancoba, Ernest Mancoba, Wonga Mancoba

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Dateringsbegrundelse:

Datering i brev.

Afsendersted:

København

Modtagersted:

Paris

Omtalte personer:

Poul Henningsen

Karen Vad

Poul Vad

Arkivplacering:

Ferlov Mancoba arkivet.

DOKUMENTINDHOLD

Ejler Bille skriver til Sonja Ferlov Mancoba, Ernest Mancoba og Wonga Mancoba, at han og Agnete glæder sig over Ernests billede i deres hjem, og at de sender restbetalingen for værket. Bille vil forsøge at gøre Tom Birch interesseret i Ernests værker. Bille beretter endvidere om sit arbejde med udsmykningen til Jerne Seminarium i Esbjerg og fortæller om et radioprogram med musik og sang fra 1930erne og 1940erne, udvalgt ved Poul Henningsen. Agnete Bille har skrevet en hilsen i brevets margin.

TRANSSKRIFTION

d. 17-12-62.

Willemoesgade

Kære Ernest, Sonja og Wonga.

Det var hyggeligt igen at være sammen med jer i Paris. Nu jeg ved, I bor i det gamle kvarter, synes jeg, I bor os langt nærmere. Tak for brevet, som kom til os, medens i endnu var i Sønderho. Mancobas billede har vi paa væggen. Det er med i vort daglige liv og i vort arbejde, saaledes som de ting er det, man har om sig. Da vi jo gerne selv vil beholde det, vil jeg helst med det samme betale det helt ud, og sender derfor her restbeløbet. – maaske er det kun en mindstepris af, hvad billedet er værd herhjemme. Maaske kan jeg få Tom Birch (Kunstnernes Kunsthandel) interesseret, naar jeg nu kan vise ham et arbejde. I saa tilfælde vil jeg lade ham selv skrive til jer – og I kan saa igen svare ham, hvis det har interesse. Jeg fik heldigvis mit udkast til en væg i aulaen, i et seminarium i Esbjerg, færdig, medens jeg var derovre. Det bliver 6 træplader, der arbejder sammen, saa de danner en helhed. De blir igen alle fæstnet paa en større møbelplade, saaledes at alle 6 plader springer lidt frem i relief. Muren, den store plade [skal] hænge paa er [overstreget: 3 m og] 3,35 cm i højde og bredde. Jeg undgaar ved fordelingen af pladerne (der er malet, saa de danner en absolut helhed] at male eet kæmpebillede, som maaske ville ende med at sprænge hele arkitekturen. Modellen, som jeg har malet paa krydsfiner i en femtedel størrelse, vil jeg nu sende ud til den endelige bedømmelse i Kunstfondet. Jeg ved nok, at man ikke vil kunne forstaa meget af min forklaring, men jeg har foreløbig tro paa opgaven. Jeg tænker mig at I af og til ser Karen og Vad. Vi skriver selv til dem, men I maa ogsaa hilse dem. I aftes hørte vi i radioen – helt fra 8 til 10 en tiltællægelse af Poul Henningsen af de bedste viser – og [overstreget: og xx] enkelte prosastykker, som han har kunnet finde frem til. Det var hele tredvernes og fyrrenes stemning der dukkede op – noget af Kjeld Abels "melodien der blev væk" de bedste af Liva Weels sange, nogle udvalgte Asxxsang

plader, Josephine Bäcker. Der var en helhed i hans udvalg, der baade var menneskelig og gribende. De bedste hilsener - og glædelig jul fra Bille

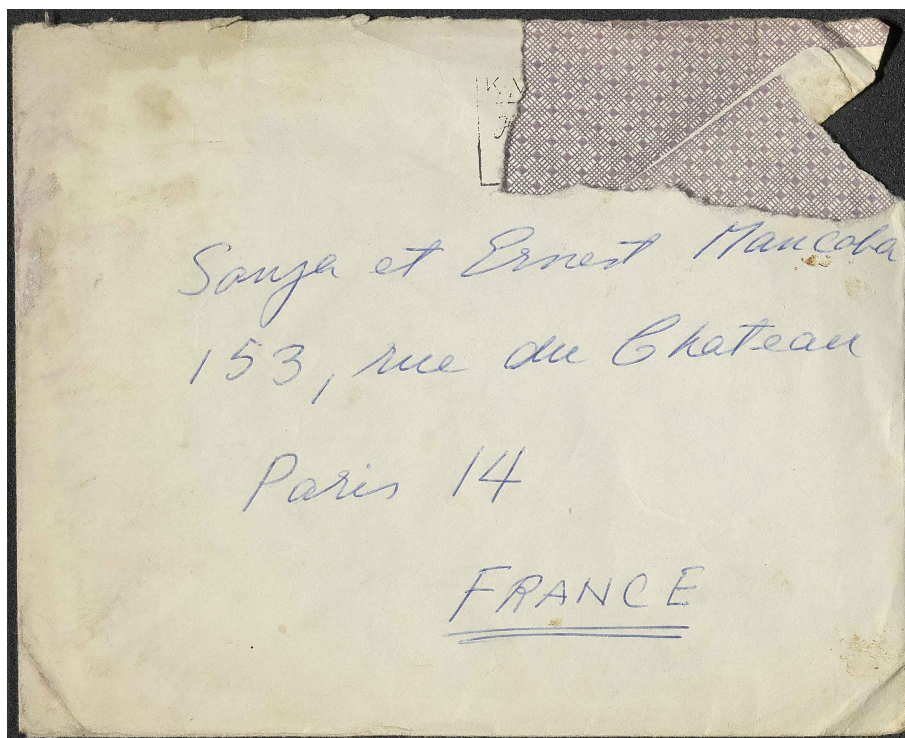
|Kære Sonja og Mancoba og Wonga

Glædelig Jul og godt Nytaar!

Hjertelig Hilsen Agnete Tak for sidst|

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

Kon Sønne og Mærke af Winge
d. 14-12-63.
Willingen, alle.

Idea Ernest Sønne og Winge.
Det var lykkeligt igen at være sammen med
jer i Paris. Nu jeg vil, I her i det
gamle Mærke, synes jeg, I her os langt
nærmere. Tak for bilet, som Kom
til os, medens vi endnu her i Søndag.
Manotas bilde har vi på væggen.
Det er med i rest dagligt her og i rest
arbejde, således som de ting er det,
man har om sig. Da vi jo gerne vil
vil beholde det, vil jeg helst med det
samme betale det helt ud, og sende
den her rest beløbet - måske er det Kom
en mindetapris af, hvad billedet er værd
her hjemme. Måske Kom jeg fra Tom Birch
(Kunstnerens Kunsthandel) intetmindst, naar
jeg nu Kom til ham et Oplykke. I saa
tilfælde vil jeg hellere have selv skrive
til jer - og I Kom saa igen svar Kom,
hvis det her intet. Jeg fik heldig-
vis mit udkast til en bog i Aulden,
i et seminarium i Esbjerg, færdig,
medens jeg var der. Det blev 6

Hjælp - De kan se mere

Den her side

hæftede, der arbejdede sammen, saa
de dannet en helhed. De bli
egen alle fastnet paa en store
møbelplade, saaledes at alle
6 plader springer lidt frem i relief.
Stuen, den store plade ^{hel} hænger paa
er 3,35 m i højde og
bredde. Jeg undgik bed for-
delingen af pladerne (der er malet,
saa de dannet en absolut helhed) at
male et Rømpetillede, som maaske
ville ende med at sprænge hele
arkitekturen. Modellen som jeg har
malet paa Krydsstuen i en fjerdedel
størrelse, vil jeg nu sende ind til den
endelige bestemmelse i Kunstforening. Jeg
ved nok, at man ikke vil kunne for-
staa meget af min forklaring, men jeg
har foreløbig tro paa opgaven. Jeg tænkte
mig at 7 af og vil se Højen og Vall.
De stuer selv til dem, men 7 maaske og =
saa hele dem. 7 aftes hørte vi i relation
- helt fra 8 til 10 en tilværelse af
Poul Henningsen af de bedste viser - og
enkelte prokastykker, som han har sammestille
frem til. Det var hele hallens og stuen
stemning der dannede op - meget af Højen og
"mellem den store bak" de bedste af sine vands
sange, nogle udsvalgte studeplader, Josephine Bäckes
Der var en helhed, hans udsvalgte, den bedste, der maaske =
helst og bedste. De bedste, der maaske =
færdig, det var alle

KILDER TIL DANSK KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

EJLER BILLE

Picasso

Indtryk fra udstillingerne i Paris

Maleren Ejler Bille, en af pionerskikkelserne i det abstrakte maleri i Danmark, har afslægt besøg på de store Picasso-udstillinger i Paris, arrangeret i anledning af kunstnerens 80 års dag for nylig.

IJEN i Paris. Svaget ind af metroen, som nu er begyndt at køre på gummihjul. Den store luft i metroen, en ubeslutselig duft, let parfumeret, en anelse af hvile, en duft af løveduft. Man pumpes rundt i Paris' hjerte. Nu Place de la Concorde, nu Place Clemenceau. Det er her Grand Palais og Petit Palais med farvestrømmede plakater og sampelegstavner indbyrdes til et besøg på hver af de to udstillinger »Hommagen på Pablo Picasso«.

Hvad forårsager udstillingerne? Kan man frivare sig for nyten om Picasso? Se han med sine egne øjne? Kan man glem-

BERLINGSKE TIDENDES KRONIK
1. JUNI 1945

Picasso. Drenges hoved. 1945.

me, hvad der er skrevet om ham, eller smuglet ind i os gennem kulørte postkort og farvetryk? Det som Jacqueline Picasso kort og fyndigt tog afstand fra, da hun udtalte: Jeg har været gift med et monument.

Har man arbejdet sig gennem køen og står i det første af de store rum i Grand Palais med de mange malerier fra den blå og rosa periode fra tiden kort efter århundredeskiftet, fører vi os allerede bundet af dette mærkelige suggestive, som kun den bedulte kunst ejer.

Et højdepunkt i dette Picassos tidlige forløb er uden tvivl tegnerbillederne. Der er noget bittert, venligt og drømmende over dem. De er ikke sentimentale, men kunne være det. Hvad der løfter dem ud over det er en art bløt lidenskab, noget strengt og næsten asketisk. Det er usikkert at opfatte dem som franske. Hvad der sålde én, og fra første øjeblik man træder ind, er det udpræget spanske i Picassos kunst. Man ser det igen i hans første kubistiske billede »Huse i Horta«, udstillet af Kvindemuseet i Leningrad, der med sine tætte, næsten magre farvetoner og sine klart tegnede kubiske former fortæller om et land og et klima, hvor det, som skabte den franske impressionisme, det gyldne, varme lys og de lette, rigt nuancerede farvetoner, aldrig ville opstå som en mulighed.

Det hovedværk mellem de to dage tilhører »Museum of Modern Art«. Dette store billede, fregtet op i blå og røde klange, virker som et orkesterværk, stærkt og klagsomt instruer-

menteret. Det bryder med hans tidligere lyske tone. Længt mere aktiv i sit indtryk og udformet med en større kunstnerisk bevidsthed leder det frem til kabinen, til en 2000 rødt af Picassos belydeligste og mest modne arbejder.

Det er på dette tidspunkt, at det lukkede scenarium, vi hidtil har bevæget os i, synes at forsvinde ud af kunstneren. En tid, da naturens virkelighedsbilleder og kunstnerens visioner i den grad bliver identiske, at vi ikke kun ser et naturs billede gennem Picassos øjne, ligesom en Juan Gris' abstraktioner. Den mystiske, vi møder i kabinen, finder vi netop i Picassos billeder fra disse år. De virker i sjældnen grad nærværende og intime. Det er måske den periode i Picassos kunst, han kommer os mest nær som menneske, og lever han er sjældent som kubist. En række af de smukkeste arbejder på udstillingen, hvor han på grund af de strenge formmæssige krav fravæger det stærkt polykrome og holder sig til grøntfarver, er udstillet fra Prags Nationalgalleri og fra Pushkin-museet i Moskva. Fra samme tid stammer også mange af Picassos collager. Det er veldokumentet, men uden tvivl følgerigtigt, at de strengeste krav også samtidig giver mulighed for en større frihed. Gennem kubismens collager